

Budskap/ muntlig fremføring;

Kommunene har lang erfaring med beredskapsarbeid og med korte beslutningslinjer er vi vant til å snu oss raskt rundt og håndtere ulike kriser.

Det spesielle med denne krisen/ pandemien, er varigheten, utbredelsen og kompleksiteten. Og alle kommuner, store og små, har vært berørt.

Kommunene har blant annet

- Iverksatt nasjonale og lokale tiltak
- Hatt ansvar for lokal smittehåndtering
- Tatt i bruk digitale verktøy og nye arbeidsformer
- Samhandlet mye med frivillig sektor
- Håndtert ordinær drift parallelt med krisetiltak
- Jobbet intenst med kommunikasjon med innbyggerne
- Utviklet nye møteformer og plattformer for lokaldemokratiet
- Bidratt til å sikre trygghet og forutsigbarhet for innbyggerne i en uforutsigbar tid

Omstillingsevnen og fleksibiliteten i kommunesektoren har vært formidabel.

Vårt hovedinntrykk er at pandemien er håndtert godt i kommunene – og at arbeidet har fått svært høy prioritet, at lojaliteten til nasjonale beslutninger har vært stor og at den lokale responsen har vært et helt sentralt førsteforsvar i kampen mot utbredelsen av Covid 19.

Men det har også vært ei krevende tid, og vil være det fortsatt. Vi er bedt om å si noe om hva vi har opplevd som de største utfordringene og komme med forslag til forbedringer. Dere får et notat som utdyper dette.

Varighet og omfang utfordrer kapasiteten vår

Pandemien har medført en sterk dreining fra planlagt drift og tjenesteutvikling til en beredskapshverdag. Det er krevende at kommunene over tid både må ha kapasitet til de ekstraordinære oppgavene, samtidig som ordinær drift og andre samfunnskritiske funksjoner også må ivaretas.

Kommunenes tilgang til nødvendig *kompetanse* og personell er sentral, og da særlig helsepersonell

Det har til tider vært krevende å opprettholde tilstrekkelig bemanning når pandemien samtidig har medført at personale må holde seg hjemme eks pga egne symptomer eller karantene.

Det har derfor vore behov for omdisponering av ressurser, og da nødvendigvis også redusert aktivitet på noen områder.

Kommunikasjon/ informasjon og samhandling

Det har vært en enorm informasjonsflyt fra ulike statlige aktører. Kommunene har hatt en sentral og viktig rolle i å viderefordre dette lokalt og svare på henvendelser fra egne innbyggere.

I de innledende fasene var informasjonen ikke alltid *samordnet* fra sentrale myndigheter, og hadde også til dels ulikt budskap.

Kommunene opplevde også at informasjon om tiltak og retningslinjer kom sent og med kort varsel for iverksetting. En del avgjørelser som ble gjort av regjeringen og helsemyndigheter burde vært kommunisert til kommunene i forkant av at de ble publisert i media. Dersom disse hadde vært varslet kunne kommunene forberedt seg på gjennomføring, og på kommunikasjon til egne innbyggere og lokale media.

Også Rapportering må være samordnet og gjerne forenklet.

Når det gjelder samhandling er det sentralt for kommunene at ansvarsforholdet mellom ulike aktører er klart. Det kan ses på hvordan Fylkesmannens rolle kan bedre samhandlingen lokalt og hvordan Større kommuner kan påta seg regionale oppgaver

En annen Kritisk faktor er smittevernutstyr

I starten var det store utfordringer med tilgang til smittevernutstyr, og den Usikkerheten som har vært rundt tilgang på slikt utstyr må reduseres. Det er behov for større lager av smittevernmateriell, mer nasjonal og regional koordinering og samarbeid.

Så har vi et punkt om Økonomi

Koronapandemien gir store økonomiske konsekvenser også for kommunene. Vi ser at usikkerhet knyttet til hva som blir kompensert får store konsekvenser for kommunenes videre planlegging av drift. Det er ønskelig med økonomisk forutsigbarhet. Spesielt for kommunene som tar et meransvar bør dekking kostnader avklares i forkant av tiltakene.

Til slutt Hovedinntrykket er at så langt er denne krisen håndtert bra.

Situasjonen utover høsten blir den store testen. Samfunnet skal være i mest mulig normal drift, samtidig som vi skal håndtere økende smittetrykk. Da blir tydelig informasjon, tydelige roller, ansvar og fullmakter samt gode samhandlingsarenaer sentralt. Takk for oppmerksomheten.